

Lovforslag nr. L 91. Fremsat den 21. december 1979 af Mimi Jacobsen (CD), Bollmann (CD), Erhard Jacobsen (CD) og Birgith Mogensen (CD)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen

§ 1

I lov nr 313 af 26. juni 1975 om folkeskolen, som senest ændret ved lov nr. 257 af 8. juni 1979, foretages følgende ændringer:

1. § 2 affattes således:

»§ 2. Folkeskolens formål er i samarbejde med forældrene at bibringe eleverne kundskaber, færdigheder, arbejdsmetoder og udtryksformer på en sådan måde, at eleven kan øge sin lyst til at lære.

Stk. 2. For at den enkelte elev kan opøve sin evne til selvstændig vurdering og stillingtagen, skal skolen med respekt for åndsfrihed give en alsidig orientering i samfundsmæssigt kontroversielle spørgsmål og undgå at påvirke eleverne i retning af bestemte livsanskuelser eller bestemte politiske opfattelser.«

2. § 4 affattes således:

»§ 4. Undervisningen i den 9-årige grundskole omfatter for alle elever:

- 1) dansk, regning/matematik og idræt på alle klassetrin.
- 2) kristendomskundskab på alle klassetrin undtagen 7. eller 8. klassetrin.
- 3) formning og musik på 1.-5. klassetrin.
- 4) historie på 3.-9. klassetrin, biologi og geografi på 3.-7. klassetrin og samtidsorientering på 9. klassetrin.
- 5) håndarbejde, sløjd og hjemkundskab på henholdsvis 4., 5. og 6. klassetrin.
- 6) engelsk på 5.-9. klassetrin og tysk på 7.-9. klassetrin.
- 7) fysik/kemi på 7.-9. klassetrin.

Stk. 2. Der skal tilbydes eleverne undervisning i latin på 9. klassetrin.

Stk. 3. Undervisningen i dansk, regning/matematik, idræt, formning og musik kan tilrettelægges som ikke-fagdelt undervisning på 1. og 2. klassetrin.

Stk. 4. Undervisningen i formning, musik, håndarbejde, sløjd og hjemkundskab kan gives i videre omfang end fastsat i stk. 1, nr. 3 og 5. Undervisningen kan da tilrettelægges således, at eleverne kan vælge mellem de fag, der ikke er obligatoriske efter stk. 1

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter med tilslutning af folketingets uddannelsesudvalg regler om formålet med undervisningen i de enkelte fag og udsender vejledende timestfordelingsplaner samt minimumskrav for de obligatoriske fag.

Stk. 6. Til elever, der har været uden undervisning gennem længere tid, eller som har skiftet skole, kan der gives supplerende undervisning eller anden faglig støtte. Undervisningsministeren fastsætter regler herom og kan endvidere bestemme, at der skal tilbydes fremmedsprogede elever undervisning i deres modersmål.«

3. I § 9, *stk. 2*, udgår ordene »og latin«.

4. § 10 affattes således:

»§ 10. I børnehaveklasser beskæftiges børnene med indlæring, leg og andre udviklende aktiviteter. Det tilstræbes at gøre børnene fortrolige med skolens daglige liv.«

5. I § 12 affattes *stk. 3* og *stk. 4* således:

»Stk. 3. Ved afslutningen af 9. klassetrin skal eleverne i hvert af fagene dansk, regning/matematik, engelsk, tysk og fysik/kemi indstille sig til en afgangsprøve, der er afhængig af valget af kursus efter § 8. Prøverne benævnes 9. klasse afgangsprøve og 9. klasse udvidede afgangsprøve.

Stk. 4. Ved afslutningen af 10. klasse kan eleverne ligeledes i hvert af de nævnte fag indstille sig enten til 10. klasse afgangsprøve eller til en udvidet prøve, som i fagene regning/matematik, engelsk, tysk og fysik/kemi forudsætter, at eleven har gennemgået udvidet kursus i 10. klasse. Disse prøver benævnes 10. klasse udvidede afgangsprøve i det pågældende fag.«

6. I § 13 affattes *stk. 3* således:

»Stk. 3. Undervisningen i en klasse kan midlertidigt indstilles i et timetal svarende til højst 10 skoledage årligt på 1.-7. klassetrin, 20 skoledage på 8.-9. klassetrin og 30 skoledage på 10. klassetrin med henblik på elevernes deltagelse i lejrskoleophold, skolerejser, udsendelse i praktik eller lignende.«

7. I § 14 affattes *stk. 3* således:

»Stk. 3. Ved fastlæggelsen af undervisningstiden efter *stk. 1* og *2* regnes 50 minutters undervisning lig med 1 time. Den undervisning, der er frivillig for eleverne efter §§ 4, 7 og 9, medregnes. Det samme gælder de timer, der afsættes i henhold til § 6, *stk. 2*. Undervisningsministeren fastsætter regler om frikvarterer og spisepauser.«

8. I § 16 affattes *stk. 1, nr. 2*, således:

»2) Undervisningens indhold under hensyn til minimumskravene for de enkelte fag og emner angivet ved centrale kundskabs- og færdighedsområder eller belyst ved eksempler (læseplaner).«

9. I § 16, *stk. 3*, ændres ordene »eleverne kan indstille sig« til: »eleverne kan eller skal indstille sig«.

10. I § 22 *stk. 2*, indsættes efter ordene »og § 9«: »samt i latin«, og i *stk. 3* indsættes ligedes efter ordene »og § 9«: »samt i latin«.

§ 2

Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af undervisningsministeren

Bemærkninger til lovforslaget

Bemærkninger til de enkelte numre

Til nr. 1

Centrum-demokraterne har med bekymring iagttaget den udvikling, der er sket i folkeskolen efter folkeskolelovens gennemførelse i 1976. Formålet med dette lovforslag er:

a) at få præciseret, at skolens primære opgave er at give kundskaber og færdigheder. Centrum-demokraterne forstår udmærket, at Danmarks Lærereforening har reageret mod at få pålagt så mange nye ikke-undervisningsprægede byrder uden kompensation, således som det er sket, og

b) at klargøre og understrege den gældende lovs bemærkninger til formålparagraffens punkt 6, hvori det hedder: »Det følger af folkeskolens hele stilling efter lovgivningen som en offentlig skole, der står åben for alle børn, at skolen ikke må søge at påvirke eleverne i retning af bestemte livsanskuelser eller bestemte politiske opfattelser«, og indarbejde dette i formålparagraffens tekst.

Til nr 2

Centrum-demokraterne ønsker fagene historie, biologi og geografi styrket – ikke mindst på de mindre klassetrin, hvorfor det foreslås at ophæve muligheden for at sammenlægge fagene til faget orientering. Det kan kun være til fordel såvel for elever som lærere, at undervisningen i de enkelte fag forestås af en lærer, der har speciel viden og interesse for det pågældende fag. Det samme gælder naturligvis for undervisningen på 6.-7. klassetrin, hvor det i dag er tilladt efter godkendelse i ministeriet at sammenlægge fagene til orientering.

Centrum-demokraterne ønsker faget tysk tilbage i den obligatoriske fagrække. Vort stadigt stigende samarbejde med andre lande står i klar modstrid med en begrænsning i fremmedsprogsundervisningen. Dette gælder ikke mindst, når der er tale om et nabolands sprog.

Centrum-demokraterne ønsker faget latin tilbage som et tilbudsfag på 9. klassetrin, idet partiet fortsat finder, at det var en stor misforståelse at

afskaffe faget, som det skete i folketingssamlingen 1978/79.

Centrum-demokraterne ønsker at genskabe tilliden til kundskabsniveauet i folkeskolen og mener, at usikkerheden først og fremmest skyldes, at der ikke findes klare retningslinier for, hvad samfundets skole i hvert fald kan tilbyde alle elever med hensyn til faglige indhold. Netop fordi skolen, som det er citeret ovenfor, »står åben for alle børn«, må der være en fællesnævner for, hvad fagene i hvert fald skal indeholde, uanset hvor i landet man er henvist til at sætte sit barn i folkeskole.

Centrum-demokraterne ønsker derfor klart definerede minimumskrav for, hvad de obligatoriske fag mindst skal indeholde. Disse krav skal naturligvis udarbejdes af eksperter, men må diskuteres og godkendes i folketinget, der har fastsat de øvrige rammer for skolen. Det kan ikke være rimeligt, at folketinget skal beskæftige sig med alle andre forhold i skolen end det faglige indhold. Det må være samfundet og ikke den enkelte lærer, der fastsætter, *hvad* der skal læres. Centrum-demokraterne har derfor fundet det hensigtsmæssigt, at undervisningsministeren skal have tilslutning fra folketingets uddannelsesudvalg ved fastlæggelsen af disse minimumskrav.

Lærerens metodefrihed vedrører alene spørgsmålet om, *hvordan* det skal gøres. Minimumskraverne betyder ikke, at »alt ligger fast« – der vil stadig efter centrum-demokraternes skøn være betydelig tid tilovers, som lærere, elever og forældre kan have indflydelse på, men en vis ensartethed må der til.

Til nr. 5

Centrum-demokraterne frygter, at tilstrømningen til privatskolerne vil øges yderligere, såfremt der ikke skabes den fornødne klarhed om det faglige niveau. Dette synspunkt er også gældende, når centrum-demokraterne ønsker obligatoriske prøver afpasset efter undervisningsniveauet. De fleste elever vælger at gå til prøve, og det vil ofte være de svage elever, der undlader det – de elever, som mest af alle vil få brug for karakterer og eksa-

mensresultater for at gøre sig gældende senere. Skolen er børnenes arbejdsplads og en eksamen en naturlig afslutning på arbejdet. I øvrigt vil centrum-demokraterne skarpt afvise påstanden om, at eksamen er til skade for eleverne. Alle møder »eksaminer« hver eneste dag, når de har forladt skolen. I stedet for at mystificere og dramatisere prøver og eksaminer bør man snarere gøre eleverne fortrolige med »prøve-situationen«. Ingen undgår den senere i livet.

Til nr. 6

Med henblik på elevernes deltagelse i eksaminer

og prøver begrænses antallet af dage til udenfor-skolen-aktiviteter fra 30 til 20 dage på 9. klassetrin.

Til nr. 7

Centrum-demokraterne er opmærksomme på, at en ændring i lektionslængden fra 45 minutter til 50 minutter vil få økonomiske konsekvenser, men er parate til at tage medansvar herfor.

Til nr. 8

Ændringen er en konsekvens af ændringer under nr. 2 (minimumskrav).